

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2008

Målparagrafen lyder enligt förbundets stadgar som följer:

Förbundet erbjuder universitet och högskolor en gemensam arena för diskussioner och åtgärder. Det har till syfte att främja samråd och samverkan mellan universitet och högskolor och att agera i frågor av gemensamt intresse. Förbundet verkar för att universitet och högskolor ges goda ekonomiska och organisatoriska förutsättningar och därigenom kan bidra till att stärka demokratin och välståndsutvecklingen i Sverige. Det arbetar i förhållande till statsmakter och andra organisationer i Sverige, liksom i förhållande till organisationer i Norden, Europa och världen i övrigt.

Förbundet arbetar genom framställningar, rekommendationer och uttalanden. Det initierar och genomför utredningar och liknande verksamheter.

Förbundsårsamlingen beslutade i Göteborg november 2005 om riktlinjerna för en strategisk plan för åren 2006-2008 med ett antal specifika punkter för 2006. På motsvarande sätt har ett preciserat uppdrag beslutats för 2008. Det återges nedan. Den strategiska planen bifogas (bilaga 1). De punkter som anges i den strategiska planen speglar de övergripande ambitionerna. Förbundet skall under 2008 ha ägnat följande frågor särskild vikt

I Hantering av sakfrågor

1. Proaktivt driva viktiga frågor

a. Det framtida högskolelandskapet. Att internt i sektorn och gentemot omvärlden vidare bearbeta de frågor om samverkan och profilering m m mellan lärosätena som tas upp i landskapsgruppens rapport.

Landskapsgruppens rapport, och övrig utveckling i sektorn, ger anledning till en bred genomlysning av förbundets nuvarande verksamhet vad gäller ambitionsnivå, roll, budget osv. Styrelsen skall till höstens förbundsårsamling på det sätt man finner lämpligt göra en omvärldsanalys och ta fram ett förslag till ambitionsnivå som möter de krav som kommer att ställas på några års sikt, och vad som krävs för att realisera detta.

b. Kvalitetsutvecklingsfrågor. Det finns åtskilliga frågor där utnyttjande av andra medlemmars liksom av internationella erfarenheter främjar intern kvalitetsutveckling i alla delar av lärosätenas verksamheter: forskning, utbildning, administration. SUHF bör stimulera sådant erfarenhetsutbyte. SUHF har också anledning att påverka diskussionerna om nya principer för resursallokering. I synnerhet inom utbildningsområdet bör SUHF, inför ett eventuellt kommande resursfördelningssystem arbeta för att skapa kriterier som mäter kvalitet och inte enbart förutsättningar för kvalitet. En ny arbetsgrupp inom SUHF med uppdrag att stimulera gemensamma erfarenhetsutbyten och arbeta med kriteriefrågan startas inom förbundet.

c. Fortsatt driva/slutföra tidigare initierade frågor rörande en ny modell och avtal för hantering av full kostnadstäckning och arbetstidsfrågor.

d. Inför forskningspropositionen för forskningens del driva frågan om minst 1 % av BNP i statligt stöd till civil forskning. Avdragsrätt för donationsmedel ska också drivas liksom en ändring av beräkningen av pris- och löneomräkningsschabloner så att sektorns särart beaktas.

e. Att, med respekt för lokala verksamhetsintressen, verka för en samordning av arbetet med lokala arbetstidsavtal.

2. *Reaktivt följa och påverka viktiga utredningar m m*

- a. Vid behov samla sektorn till diskussioner av viktiga remisser t.ex. om resurs- och befattningsfrågor.
- b. Ny forskningsproposition, högskoleproposition, internationaliseringsproposition
- c. Myndighetsform (dels den allmänna utredning om myndigheter (utom UoH) som pågår, dels den speciella utredning, styrnings/frihetsutredningen som Utbildningsdepartementet ansvarar för om universitet och högskolor)
- d. Kår- och nationsobligatorium
- e. yrkeshögskole- och gymnasieutredningarna
- f. övrigt

II Opinionsbildning

Aktivt skapa opinion genom deltagande i mediedebatt och samtal med andra intressenter och beslutsfattare, PR, lobby i sektorns frågor

En utvecklad kommunikationsplan skall finnas som ett verktyg för genomförande av I. Formerna för opinionsbildningen är systematiska möten med personer från olika organisationer/myndigheter och genom att stimulera medlemmarna till att vara aktiva i debatten.

- a. Riksdag, utskott, partier etc
- b. Regering och berörda departement
- c. Studenter genom SFS
- d. Fackliga organisationer
- e. Forskningsberedning och globaliseringsråd
- f. Myndigheter inom sektorn, forskningsfinansiärer
- g. Svenskt näringsliv, bl.a. genom Teknikföretagen

Internationella organisationer som EUA, Nordiska universitetssamarbetet, EU-parlamentariker

Grundläggande för förbundets verksamhet skall vara att driva att den akademiska värdegrunden skall vara basen för all verksamhet i sektorn. En överordnad fråga är den högre utbildningens och forskningens betydelse och dimensionering i samhället. Samhällets benägenhet att satsa resurser i högre utbildning och forskning är beroende av förankringen av dessa hos medborgarna. Förbundet bör i alla sammanhang stimulera en diskussion av den högre utbildningens och forskningens betydelse ur såväl ett medborgar- som ett samhällsperspektiv.

De punkter som anges ovan kan ses som en precisering av tidigare års formuleringar som går ut på att fortsätta arbetet med att etablera sig som huvudorgan och referenspunkt för sektorns synpunkter vilket bland annat innebär att t.ex. få statsmakterna och andra samhällsorgan att betrakta SUHF som det naturliga organet för diskussion av sektorns frågor. Det är sammanfattningsvis även viktigt att fortsatt bedriva sektorsinternt arbete för utformning av rekommendationer om standarder, bevakning av rationaliseringsmöjligheter inom sektorn samt vidmakthålla nätverk och att fortsätta kvalitetsutvecklingsarbetet vad avser formerna för förbundets egen verksamhet i syfte att ge medlemmarna största möjliga utbyte.

För att ge en struktur åt redovisningen i denna verksamhetsberättelse diskuteras verksamheten även för 2008 under fyra huvudrubriker:

1. **Nationella förutsättningar för universitet och högskolor** (bl.a. landskapsfrågor, ekonomi, ny myndighetsform, etc.)
2. **Sektorns interna frågor, inre stöd** (remisser, arbetsfördelning/samarbete mellan lärosäten, genomförande av reformer i enlighet med propositioner, egna nätverk, t.ex. HfR, forum för bibliotekschefer, hantering av stipendier, etikfrågor, rektorers villkor etc.)
3. **Förbundets egen utveckling** (arbetsformer, avgränsningar mot andra organ och val av förbundets framtida roll i strategiska frågor, etc.)
4. **Internationellt arbete** (insatser inom EUA och NUS, etc.)

Efter en inledande övergripande beskrivning följer i denna verksamhetsberättelse redovisningar av insatserna under dessa rubriker.

Förbundets ekonomi

Uttaxeringen av medlemsavgifter (4 700 000 kr) var oförändrad i förhållande till föregående år. Efter årets slut är det samlade överskottet för förbundet 3.817 kkr varav 425 kkr är medel för Högskolans forum för Redovisningsfrågor, HfR. Det innebär att HfR:s andel av förbundets kapital har ökat med ca 177 kkr och övriga förbundets minskat med ca 52 kkr. Bokslut med kommentarer redovisas separat, dels för förbundet centralt och för projektet och nätverket HfR. HfR lämnar en egen verksamhetsberättelse, bilaga 2.

Medlemmar, förbundsårsamling, styrelse och kansli

SUHF har under verksamhetsåret bestått av 41-42 medlemmar enligt bifogad förteckning, bilaga 3. Från och med 1 januari 2008 upphörde Lärarhögskolan i Stockholm som egen myndighet och antalet medlemmar sjunker därmed tillfälligt med en till 41. Försvårshögskolan beviljades medlemskap i april 2008 och därmed blev medlemsantalet åter 42.

Förbundsårsamlingen har under 2008 sammanträtt den 9 april och den 11 november. Vår-mötet hölls vid Kungl. Musikhögskolan och höstmötet vid Lunds universitet.

SUHF arrangerade i samband med höstens förbundsårsamling tillsammans med Lunds universitet sin årliga konferens den 10 november på temat *Akademiska värden*.

Styrelsen har under 2008 bestått av Göran Bexell, ordförande, Agneta Stark, vice ordförande, Kåre Bremer, Romulo Enmark, Pam Fredman, Johannes Johansson Göran Sandberg och Staffan Sarbäck. Styrelsen har hållit åtta sammanträden. Fyra av dessa har hållits som datorkonferens med systemet Marratech. Tre möten har varit fysiska hel- eller halvdagsmöten (Aske Kursgård, Stockholms universitet respektive Förbundets kansli) och därtill kommer ett lunch-lunchinternat i Sigtuna. Därutöver har ett beslut fattats genom per capsulam-förfarande. Presidiet, dvs ordförande, vice ordförande och generalsekreterare, har normalt haft telefongenomgångar av aktuella frågor en gång per vecka. Beslut fattade av presidiet har redovisats vid nästkommande styrelsemöte.

Vid kansliet är tre personer verksamma, en generalsekreterare, en projektledare, en chefsadministratör sammantaget tre årsarbetskrafter. Tjänsterna är placerade vid Uppsala universitet (generalsekreteraren) och Stockholms universitet (övriga). Under året har en nyrekrytering gjorts i samband med att en person lämnat kansliet för uppdrag i Regeringskansliet. Förbundet har liksom tidigare kunnat anlita tjänstemän vid skilda universitets- och högskoleförvaltningar för olika uppgifter.

SUHF:s ekonomiadministration och IT-support m.m. sköts av Stockholms universitet (SU). Formellt är SUHF i detta avseende inordnat som ett kostnadsställe vid universitetet. Även upphandling av städtjänster har gjorts via SU.

SUHF hyr lokaler i bostadsrättsföreningen Astrea 12. Lokalerna omfattar fem arbets- och sammanträdesrum och en källare. De har använts som arbetslokaler för kansliet och som sammanträdeslokaler.

Rationaliseringar av kansliarbetet pågår ständigt. Elektronisk fakturering, elektroniskt anmälningsförfarande till olika nätverksträffar är ett par exempel. Material till förbundsårsamlingens höstsammanträde sändes delvis elektroniskt och arbetsgruppernas material hanteras huvudsakligen på samma sätt. Arbetsgrupperna har ofta en sekreterare som inte kommer från kansliet.

Information om förbundet och dess frågor

Under 2008 har arbetet att göra förbundet känt såväl externt som internt i sektorn inkluderat fortsatt arbete såväl mot Regeringskansliet som mot andra myndigheter, se nedan.

Förbundets elektroniska informationsblad skickades under 2008 ut 8 gånger. Det har nu över 1000 prenumeranter. Förbundets hemsida utvecklas ytterligare för att bl.a. kunna ge olika arbetsgrupper bättre möjlighet att föra kontinuerlig dialog.

Presidiet har även 2008 avsatt hela dagar i Stockholm där möte arrangerats med företrädare för utredningar och för organisationer. Bl.a. har presidiet under sådana dagar mött företrädare för politiska partier, för LO, SACO, SFS, HSV (kanslern), Ladokkonsortiet, CSN m.fl. för överläggningar om aktuella frågor. Projektet "Det framtida högskolelandskapet" har varit centralt i många av dessa överläggningar. SUHF har utsett personer till ett antal andra grupper (styrgrupper, referensgrupper osv.) och dessa för på olika sätt fram SUHF:s syn i olika frågor.

Information om förbundets verksamhet har också lämnats av kansliet i samband med konferenser av olika slag. En del av förbundets omvärldsbevakning är att vara representerat vid seminarier. Det skulle leda för långt att förteckna alla dessa.

Kansliet har tagit fram ett informationsmaterial (power-point-presentation) om svensk högskolesektor.

Påverkansarbete och samarbete med olika myndigheter

Riksdag, regering och regeringsinitierade utredningar

Presidiet har genomfört möten med företrädare för Miljöpartiet, Moderaterna och Vänsterpartiet i Utbildningsutskottet i en serie möten med partiföreträdare som en fortsättning på sådana överläggningar med andra partier 2007.

Förbundet har också varit inbjudet att medverka i två utfrågningar, en om likabehandling av studenter, där Kåre Bremer företrädde förbundet, och en om kvaliteten i svensk högskoleutbildning där förbundet företrädde av Lennart Olausson, Karl-Axel Nilsson och Göran Bexell.

Presidiet har träffat utbildnings- och forskningsminister Leijonborg och då överlämnat Landskapsrapporten samt fört fram och förtydligat synen på ett antal frågeställningar, bl.a. Högskoleverkets kvalitetsgranskningar. Förbundets presidium har också haft flera överläggningar med statssekreteraren i Utbildningsdepartementet i olika frågor. Denne deltog också i en paneldebatt om regeringens syn på autonomi vid förbundskonferensen. Presidiet har också vid ett tillfälle träffat företrädare för Näringsdepartementet.

Förbundet har inbjudits att utse personer till en departementsgrupp som skall komma med förslag till en resursfördelningsmodell för utbildning baserad på kvalitetsindikatorer (Pia Sandvik Wiklund, Lennart Olausson, Pam Fredman, Karl-Axel Nilsson). I det arbetet ingår även företrädare för Högskoleverket.

Förbundet har gått in till departementet med skrivelser i frågan om "ändring av sekretesslagen för att kunna följa studenter före under och efter studierna". Vidare har skrivelser avgetts om Open Access, om utvecklandet av en depå i Bålsta för KB och om behovet av infrastruktursatsningar.

SUHF har nominerat Peter Gudmundsson och Ursula Hass till Teknikdelegationen.

Presidiet har också tagit initiativ till att träffa företrädare för Näringsdepartementet. Socialdepartementet har inbjudit förbundet att utse en person (Mats Edvardsson, GU) till referensgruppen för den Studiesociala utredningen. Smittskyddsutredningen ordnade en hearing till vilken SUHF utsett Olle Larkö (GU) och Bengt Jeppsson (LU) att delta.

Förbundet har skickat in ett förslag till ny förordningstext när det gäller avdragsrätt för donationer för forskning.

Näringsdepartementet bjöd 2007 in SUHF att delta i två arbetsgrupper för tematiska myndighetsarbeten för att stärka det tvärssektoriella samarbetet för hållbar regional tillväxt. SUHF svarade positivt på denna inbjudan och deltog i gruppen för Innovation och förnyelse (NU-TEK) och Kompetensförsörjning och arbetskraftsutbud (KY-myndigheten). Förbundet lämnade dessa utredningar under 2008 eftersom de övergick till att behandla frågor av sådan detaljeringsgrad att Förbundet inte längre kunde bidra.

SUHF har träffat företrädare för ett antal regeringsinitierade utredningar. Presidiet och även styrelsen har träffat företrädare för Frihetsutredningen/Autonomiutredningen. Presidiet har också träffat Lärarutbildningsutredningen och Gymnasieutredningen.

Förbundet är representerat i Regeringskansliets programkommittégrupp där arbetet med sjunde ramprogrammet avrapporteras och diskuteras.

SUHF har under året ombetts besvara ett antal remisser både från regeringskansliet och från andra myndigheter. Dessa redovisas samlat nedan. Förbundet har också i direkta liksom i informella kontakter kunnat förslå personer till olika grupperingar.

Regelbundna kontakter sker också på tjänstemannanivå mellan SUHF:s kansli och departementstjänstemän.

Myndigheter och organisationer

Här redovisas ett urval av frågor där diskussioner förts med andra myndigheter.

Med *Vetenskapsrådet* har förts diskussioner om flera spörsmål. Ett under 2007 påbörjat samarbete om gemensam skrivelse till Regeringen inför forskningspropositionen resulterade i en skrivelse 2007. Förbundet avbröt sitt deltagande i förberedelserna för en uppföljande skrivelse 2008 med anledning av att SUHF inte kunna ställa sig bakom de krav som andra aktörer drev i sammanhanget. Ordföranden har tillsammans med företrädare för VR lämnat en skrivelse till regeringen om behov av infrastruktur.

Förbundet har företrätt sektorn och framfört dess synpunkter på hur hanteringen av de strategiska satsningar som aviserats i forskningspolitiska propositionen skall utformas.

SUHF har utsett ett antal personer att ingå i en referensgrupp rådet sätter upp till sitt uppdrag att föreslå hur bibliometrisk analys kan utvecklas och användas för resursfördelning av forskningsmedel.

Vetenskapsrådet för överläggningar med Thompson om ett bredare utnyttjande av data ur ISI-databasen. Förbundet deltar med två personer i en referensgrupp.

SUNET tillhör organisatoriskt Vetenskapsrådet. Förbundet har bl.a. uppgiften att nominera en majoritet ledamöter till SUNET:s styrelse, vilket skett inför den nya mandatperioden från 2008. Därefter har SUHF utsett kompletterande personer efter det att personer lämnat styrelsen. SUHF har under året också haft anledning att påtala vikten av att Förbundet fortsatt får

utse ordföranden i SUNET:s styrelse med anledning av ett annorlunda förslag som diskuterats internt inom VR. Med anledning av att SUNET:s långtidsplan är antagen så har behoven av framtidsdiskussioner mellan förbundet och SUNET i år varit mindre.

VR är ansvarig svensk myndighet för People-programmet inom FP7. Generalsekreteraren är ledamot i referensgruppen för detta program. Vidare är han och bibliotekarien Kjell Johansson representanter i ett projekt om söktjänster för forskningsinformation som leds av VR

Högskoleverkets roll i förhållande till bl.a. SUHF har varit föremål för omfattande och återkommande diskussioner ur många aspekter. Konkret tas det Akademiska ledarskapsprogrammet ALP över av SUHF. Förbundet och kanslern har också kommit överens om att tätare direkta samtal mellan kanslern och SUHF:s presidium skall föras.

SUHF har kompletterat kanslerns rektorsråd genom att utse Staffan Sarbäck och Pam Fredman till detsamma. Pam Fredman har i samband med att hon blev ordförande i SUHF valt att avgå ur rådet.

Under 2007 beslutades att en genomlysning av högskoleverkets utvärderingar skulle göras av SUHF som utsåg en arbetsgrupp under ledning av Lennart Olausson för ändamålet. Gruppen arbetade med enkäter och intervjuer. En djupgenomgång av sex större utvärderingar gjordes för att utröna om verkets kriterier för besluten var utläsbara och om man varit konsekvent i tillämpningen av dessa. Baserat på arbetet togs ett antal konkreta kritikpunkter fram liksom ett antal rekommendationer om hur kvaliteten kunde förbättras. Rapporten offentliggjordes vid Förbunds församlingen i Lund. Samma dag var ett debattinlägg undertecknat av samtliga styrelsemedlemmar infört i Dagens Nyheter. Resultatet väckte stor uppmärksamhet och resulterade bl.a. i en interpellation i Riksdagen. Förbundets styrelse noterade den vilja till konstruktiv dialog som framkom i ett genmäle från Högskoleverket och avslutade för sin del diskussionen med detta. Granskningarna av senare publicerade utvärderingsrapporter har fortsatt inom SUHF:s kansli, men styrelsens avsikt är att systematisera dessa ytterligare.

Förbundet har tagit initiativ till diskussioner med HSV om att skjuta upp tänkta ämnesutvärderingar tills resultatet av den nya tänkta modellen för utvärderingar som direkt påverkar resursfördelningen är klar. Verket har gått med på detta. Vi förutspår gemensamt ett omfattande konkret utvecklingsarbete när modellen översiktligt är klar.

Verket har regeringens uppdrag att utveckla kriterier för forskarutbildningsrättigheter och har muntligen bjudit SUHF till att delta i detta arbete.

HSV har också beslutat utveckla en databas för hantering av data för utvärderingarna. SUHF kommer att utse personer till en referensgrupp för ändamålet.

HSV ser över sina kvalitetskonferenser. Pia Sandvik Wiklund har representerat SUHF i detta arbete.

HSV ansvarar för en nationell referensgrupp för statistikinsamling. Bengt Karlsson ingår i denna.

HSV har ett uppdrag att se över tillämpning av validering av reell kompetens. Ingela Josefsson ingår på förbundets mandat i det arbetet.

HSV har ett uppdrag att studera vilka modeller för ranking av utbildning som används. SUHF har utsett Marita Hilliges att delta för förbundets räkning.

Mats Edvardsson (GU) har utsetts att ingå i styrgruppen för studera.nu.

Kansliet har intensifierat sina kontakter med ledande personer inom HSV för att kunna föra öppna samtal om såväl relationsfrågor som konkreta utvecklingsfrågor.

Sveriges förenade studentkårer (SFS). SUHF samarbetade med SFS innebär att SFS har rätt att delta i förbundets samtliga arbetsgrupper. Kansliet har haft regelbundna kontakter med SFS ordförande Representanter för SFS deltar i SUHF:s förbundsårsamling. Generalsekretären bevistade också SFS arrangemang i Almedalen. Flera avstämningar har gjorts i frågan om kår- och nationsobligatoriet. Överläggningar har också förts mellan organisationernas presidier. Ett gemensamt (SUHF och SFS) debattinlägg om kårobligatoriet publicerades i Sydsvenskan.

Verket för högskoleservice: Den största kontaktytan mot Verket för Högskoleservice rör antagningsfrågor och utvecklingen av NyA-systemet. Det finns inom SUHF en referensgrupp för NyA-systemet (se mer nedan) som under sig i nära samarbete med VHS har skapat en grupp för att tänka igenom det framtida antagningslandskapet och vad det kommer att kräva bl.a. i systemstöd.

Diskussioner har initierats om det framtida samarbetet där bl.a behovet av återkommande möten mellan ledningarna är en komponent och där sektorsförankrade personer utses till VHS interna arbetsgrupper med SUHF:s hjälp.

Förbundet har av Utbildningsdepartementet ombetts föreslå ledamöter till VHS styrelse. Namn på fyra rektorer och lika många förvaltningschefer lämnades.

Det inträffade en del problem med NyA-systemet under april 2008 och NyA-gruppens ordförande bad om förklaringar från VHS ledning till hur problemen uppstått och vilka åtgärder som tagits för att undvika dem i framtiden.

Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning (NSHU). Förbundets expertgrupp för studieadministrativa frågor var samtidigt ledningsgrupp för ett NSHU-finansierat projekt med det övergripande målet att inom olika nätverk identifiera och undanröja administrativa hinder av olika slag. Arbetet har resulterat i olika rekommendationer som utfärdats efter diskussioner vid seminarier och bred remisshantering arrangerade genom Expertgruppen för studieadministrativa frågor försorg.

Flera överläggningar har hållits mellan myndighetens ledning och generalsekretären i varje handla frågor bl.a. inför utvecklingen av NSHU som självständig myndighet efter 2008.

Förbundet har tagit ansvaret för att utse arrangör av konferensen NU2010 och den informationssida som utvecklats för NU2008. Förbundet har utsett några samarbetande lärosäten i Stockholm-Uppsala för detta.

Internationella programkontoret har ett Programråd för högskolefrågor i vilket kansliet medverkar tillsammans med SIDA, SI, HSV och SFS. Förbundet har tidigare utsett tre ledamöter till den nationella kommittén för IAESTE-programmet som administreras av programkontoret. Det mest omfattande samarbetet rör dock deras ansvar för Bolognaexperterna, f.d. Bolognapromotorsgruppen. SUHF har utsett ett antal företrädare för högskoleledningarna att ingå i gruppen.

SUHF deltar också genom Fredrik Andersson i den informella Nationella Bolognagruppen där departement, HSV, SULF, SFS och Bolognaexpertgruppen utöver SUHF informerar varandra om utvecklingen av Bolognafrågorna på nationell och europeisk bas.

Arbetsgivarverkets olika nivåer har företrädare för sektorn. Dessa tillsätts utan medverkan förbundet men de olika nivåernas företrädare samverkar i Arbetsgivargruppen.

Riksrevisionen har på fört samtal om planerade granskningar av sektorn med representanter för SUHF. Förbundet har ambitionen att komma in tidigt i sådan planering för att minimera riskerna för mindre tolkbara frågeställningar och metoder. Diskussionerna har rört frågor som internationalisering och anställningsbarhet.

Kungliga Biblioteket och Riksbibliotekarien driver ett antal projekt av stort intresse för sektorn. Riksbibliotekarien besökte styrelsen i januari och ett antal frågor ventilerades, Diskussionerna blev starten för ett samarbetsavtal som har träffats mellan SUHF och KB vilket reglerar utbyte mellan arbetsgrupper, för SUHF:s del huvudsakligen genom Forum för bibliotekschefer, osv. Förbundet har tidigare nominerat ledamöter till Riksbibliotekariens nationella referensgrupp vars mandatperiod fortfarande gäller. SUHF har också representanter i ledningen för projektet Open Access och i en projektgrupp för en söktjänst för vetenskaplig publicering. Förbundet har också på central nivå uttalat stöd till regeringen för KB:s förslag att utveckla Bålstadepån för lagring. Slutligen har förbundet, i enlighet med samarbetsavtalet, föreslagit majoriteten av ledamöter i styrgruppen för licensfrågor. SUHF har också utsett Christina Friséén att ingå i KB:s expertgrupp för digitalisering.

En skrivelse har också skickats från SUHF till Regeringskansliet med förslag om att det i forskningspropositionen skall uttalas stöd för Open Accessfrågor.

Se vidare Forum för bibliotekschefer, nedan

Svenska institutet har tagit initiativ till bildandet av ett projekt för marknadsföring av svensk högre utbildning utomlands. Arbetet har bl.a. presenterats för förbunds församlingen i Sundsvall 2007. Många av förbundets medlemmar deltar i projektet, som antagit namnet Study Destination Sweden (SDS). Generalsekreteraren har deltagit i ett antal förberedande diskussionsmöten. Många av de frågor som SDS avser att ta upp överlappar delvis med sådana som behandlas i Expertgruppen för studieadministrativa frågor. Förbundet har utsett Fredrik Andersson att följa arbetet i styrgruppen för att undvika dubbelarbete.

Svenskt Näringsliv / Teknikföretagen. Tidigare ambitioner till tätare samarbete i valda frågor har inte fullföljts, men förnyade kontakter kommer att tas under 2009.

Sveriges universitetslärares förbund (SULF). Mellan organisationerna finns en hel del frågor där man kommit till olika slutsatser, men det finns också många områden där det finns gemensamma intressen av sektorns utveckling. Kontakter hålls bl.a. genom kansliträffar med generalsekreteraren i SULF och genom ömsesidigt deltagande i olika seminarier. Bl.a. har kansliet deltagit i SULF:s arrangemang under Almedalsveckan. Vidare har Bengt Karlsson deltagit i en paneldiskussion om stipendier på forskarutbildningsnivå arrangerat av SULF.

Centrala studiestödsnämnden. Förbundets presidium har träffat generaldirektören för allmänna överläggningar om CSN:s roll och verksamhet. Senare under året har förbundet reagerat skarpt på formerna för införandet av nya föreskrifter rörande rapporteringsskyldigheter när studenter inte anses studera. Det har skett i en skriftväxling där förbundet uttalat kritik mot att införa nya föreskrifter utan att meddela myndigheterna därom. CSN visar ingen förståelse för denna kritik och diskussionen kommer att fortsätta vid möten mellan generaldirektören i CSN och förbundets presidium vintern 2009.

Talboks- och punktskriftsbiblioteket. SUHF har utsett Marie-Louise Fendin, Handelshögskolan och Forum för bibliotekschefer att ingå i myndighetens råd.

Styrelsemedlemmar och i viss utsträckning andra har utsetts att företräda förbundet vid olika seminarier m.m. Generalsekreteraren har deltagit i flera av universitetsdirektörernas och

förvaltningschefernas nätverksmöten. Dessa möten har också redovisats vid styrelsens möten.

Nationella förutsättningar för universitet och högskolor

Det framtida högskolelandskapet

Denna rubrik sammanfattar ett stort projekt som påbörjades 2007. Mot bakgrund av tidigare diskussioner om arbetsfördelning, samverkan, profilering och utvecklingen i flera andra europeiska länder, bl.a. nordiska grannar, tillsattes en grupp med uppdraget att diskutera det svenska högskolelandskapets utseende på några års sikt. Det handlar även om behov av förändringar i regelverket för att underlätta samarbeten. Det finns frågor som skiljer mellan medlemmarnas intressen men fler som förenande.

Under arbetets gång, har alla medlemmar redovisat svar på fem frågor om samverkan och arbetsfördelning liksom om SUHF:s roll i detta arbete. Medlemmarnas svar på Utbildningsdepartementets frågor om Forsknings- och utbildningsstrategier har också inventerats. Det framkom snabbt att det var åtskilligt omstruktureringsarbete, internt på lärosäten som i samarbeten mellan lärosäten som pågick i stor skala.

I arbetet har förbundet engagerat Jens Oddershede, Krista Varantola och Aslaug Mikkelsen från våra nordiska grannländer som gått igenom insänt material om redovisat sina slutsatser vid ett seminarium under tidig höst

Genom en inventering har förbundet konstaterat att mängden nedlagda kurser/program/ämnen och nystartade sådana är stor. Samarbetsavtal av olika omfattning i form av strategiska allianser, utredningar om federationer och fusioner är många. Samarbeten inom olika ämnen behöver intensifieras och ett arbete inom språkområdet har initierats genom en arbetsgrupp ledd av Kerstin Norén.

Slutrapporten har skiftat fokus från att finna lämpliga samarbetsformer och profilområden till att ha de gemensamma akademiska värdena som utgångspunkt, vilket framgår i den slutrapport som Förbunds församlingen ställde sig bakom i november. Förbundet kommer att följa förändringsarbetet och styrelsen ger en rapport våren 2010 över utvecklingen.

Intresset från andra myndigheter och organ för utredningen har varit stort och rapporten överlämnades till Lars Leijonborg och hans statssekreterare vid ett möte i december.

Ekonomifrågor

Principerna för fördelning av tillkommande resurser som förbundet beslutade om 2003 har fortsatt konsekvent förts fram. Det har t.ex. varit aktuellt i relation till diskussionerna om inspel till kommande forsknings- och innovationsproposition med VR, men även med Rerssutredningen (RUTII). Arbetet med överenskommelser kring overheadkostnaderna har fortsatt, huvudsakligen genom förbundets arbetsgrupp om full kostnadstäckning samt inom ramen för HfR:s verksamhet.

SUHF har genom remiss kommenterat en del av de förslag till nya fördelningsmodeller för utbildning och forskning som RUTII föreslår.

Ny modell för redovisning av direkta och indirekta kostnader

I november 2007 antog Förbunds församlingen den modell för full kostnadsredovisning som utarbetats av en särskild arbetsgrupp. Beslutet innebär en rekommendation att införa modellen.

När modellen antogs konstaterades också att den behövde utvecklas ytterligare när det gäller hantering av lokalkostnader och hur fördelning av tid för individer skall hanteras. Slutligen behövde modellen förankras i kommissionen så att redovisningen accepteras även där. Kring dessa frågor skapades tre grupper. Kjell Gunnarsson ledde den som tog sig an tidsfördelningsfrågor, Staffan Sarbäck lokalfrågorna och Mats Ola Ottosson hanterade förhandlingarna med kommissionen. De två första grupperna har kommit med rapporter innefattande ett antal rekommendationer vilka antogs av Förbunds församlingen i november. Gruppen som har uppdraget att diskutera med kommissionen har genomfört en förhandling och nu kommer några lärosäten att testas som piloter för sina likartade, men likväl olika, system.

Högskolans forum för redovisningsfrågor (HfR) har fått i uppdrag att vara en resurs för lärosätenas arbete med implementeringen av modellen. Huvudansvarig för förbundets fortsatta arbete med full kostnadstäckning är Kåre Bremer. Ett seminarium där modellen presenterades för tongivande finansiärer genomfördes i Stockholm och fick där accept. När representanter för VR träffade förbundets styrelse visade det sig att rådet inte var berett att omedelbart införa blanketter i ansökningsformulären som följer förbundets modell och arbetet fortsätter. Ytterligare pedagogiskt arbete krävs.

Data samlas in för vilka de indirekta kostnaderna på de olika nivåerna är på olika lärosäten/institutioner. Initialt gick ett antal projekt finansierade av Riksbankens jubileumsfond igenom. En stor spridning mellan institutioner inom samma lärosäte kunde konstateras, och alltså inte enbart mellan lärosäten/ämnen.

Förhandlingarna med Riksbankens jubileumsfond

SUHF involverades i förhandlingar med Riksbankens Jubileumsfond sedan 12 universitetsrektorer meddelat att man inte kan ta emot s.k. programbidrag med ett lägre påslag för indirekta kostnader än det som tidigare (år 2007) överenskommit för projektbidrag (24.2 %). Förhandlingarna fördes av Göran Bexell och Kåre Bremer och ledde till att de kontrakt beträffande programbidrag som tecknades mellan jubileumsfonden och bl.a. Lunds universitet specificerar hur stor andel av de totala kostnaderna som finansieras av Jubileumsfonden respektive lärosätet; Kontraktet innehåller inga påslagsprocent för indirekta kostnader men det framgår av kostnadsfördelningen att Jubileumsfonden bidrar till indirekta kostnader i samma utsträckning som för projektbidrag. Kåre Bremer och Göran Sandberg besökt senare Jubileumsfondens styrelse för att informera om indirekta kostnader och hur de beräknas enligt SUHF:s redovisningsmodell.

Avdragsrätt för donationer

Regeringen har förklarat sin ambition att ändra skattelagstiftningen genom att införa en avdragsrätt för donationer för forskning. Förbundet har lämnat en rapport, baserad på en SUHF-initierad utredning i frågan med förhoppningen att det kunde utgöra ett underlag för ett snabbt Riksdagsbeslut i frågan.

Frågor om självstyre, både vad avser möjligheten till en ny organisationsform och minskad detaljreglering av högskolans inre verksamhet

Autonomiutredningen har under året varit den viktigaste partnern för diskussioner av frågorna om självstyre. Flera möten har genomförts mellan utredningen och presidiet/styrelsen. Utredaren deltog också i förbundskonferensen om Akademiska värden i Lund.

Olika självständighetsaspekter kommer också upp i diskussionerna av Befattningsutredningens, Kår- och nationsobligatoriet, RUTII, Rektors villkor, relationerna till Akademiska hus, Landskapsarbetet, rätten att ta emot donationer m.m. Frågan om självstyre har uppmärksamats i många olika delar av Förbundets arbete under 2008.

Man kan se det seminarium som SUHF ordnade tillsammans med Norden i Fokus (Nordiska ministerrådet) om utvecklingen i Finland, Norge och Sverige vad avser organisationsform och landskap för högskolesektorn i respektive land som en del av diskussionerna av självständighet. Vid seminariet 6 feb gavs bl.a. presentationer av Peter Maasen, professor i högre utbildningspolitik vid Oslo universitet och medlem i utredningsgruppen för ”Utvalget for høyere utdanning, Krista Varantola, rektor vid Tammerfors universitet, talade om hur organisationen av universitets- och högskoleväsendet ser ut i Finland och om vilka förändringar som sker i landet. Göran Bexell beskrev det svenska universitets- och högskoleväsendets framtid.

Sektorns interna frågor, inre stöd

Under denna rubrik redovisas remisser, rekommendationer och förbundets arbetsgrupper. Frågor av stor vikt för sektorn internt är t.ex. landskapsfrågor och frågor om full kostnads-täckning. Dessa har dock redovisats under annan rubrik.

Remisser

Ett viktigt sätt att informera om sektorns ståndpunkter visavi olika förslag är att besvara remisser. Generellt brukar förbundet avstå från att besvara remisser där flertalet av medlemmar själva inbjudits att svara.

Styrelsen har valt att göra undantag från denna princip och lämnat svar för remisserna rörande

- Kår- och nationsobligatoriet
- Resurser för kvalitet
- Karriär för kvalitet
- Valideringsdelegationens slutrapport: Mot en nationell struktur
- Högskoleverkets förslag till utvärdering av utbildningar som underlag för kvalitetsbaserad resursfördelning
- Betänkandet Framtidsvägen – en reformerad gymnasieskola
- Promemoria om avstängning av avgiftsskyldiga studenter som inte betalar studieavgifter

Följande remisser har besvarats med förbundet som reguljär remissinstans

- CSN – Ändrade föreskrifter (framfört synpunkter på hanteringen, snarare än på föreskrifternas innehåll)
- Framtidens polisutbildning (skriftligt svar och deltagande i seminarium)
- Folkbokföringsutredningens delbetänkande: Personnummer och samordning

Förbundet har avstått från att besvara remisser rörande

- Departementspromemoria Lissabonfördraget
- Åtgärdsplan för den kliniska forskningen
- Examensbeskrivning av speciallärarexamen
- Värdering av utländska betyg (HSV)
- Underlag för internationell strategi för svensk forskningspolitik
- Värdering av utländska betyg (HSV)
- Departementsskrivelsen Gemensamma examina
- Regeringskansliets promemoria om förslag till examensbeskrivning för konstnärlig doktorexamen m.m.
- Forskningsfinansiering – kvalitet och relevans

Samtliga remissvar finns tillgängliga via förbundets hemsida.

Förbundet har sökt medlemmars åsikter/erfarenheter genom frågor i följande ärenden:

- Landskapsfrågor
- Hantering av stipendier i utbildning på forskarnivå – baserad på förslag från Stipendiegruppen – förslaget avvisat av Förbunds församlingen
- Förslag till nytt system för utseende av elektorer till val till forskningsråd - Resulterade i tillsättandet av en arbetsgrupp för att utveckla frågan
- Rekommendationer om samordnad antagning till sådana engelskspråkiga magister- och masterprogram som bl.a. vänder sig till sökande utanför EU/EES-området - resulterade i rekommendationer antagna av förbunds församlingen
- Anmälningstider till utbildningar inför läsåret 2010/2011 och senare; Fråga från Expertgruppen för studieadministrativa system. Svar har begärts till 2 feb 2009.
- Förslag om en modell för bedömning av reell kompetens för grundläggande behörighet. Fråga från Expertgruppen för studieadministrativa system. Svar har begärts till 2 feb 2009.
- Synpunkter på Vetenskapsrådets (m fl finansiärer) förslag till hantering av medel för strategiska satsningar
- Erfarenheter av institutionella repositorer – informell förfrågan
- Erfarenheter av upphovsrättsliga avtal som reglerar rätten till läromedel. Preliminär fråga

Rekommendationer

Under 2008 har följande rekommendationer beslutats:

- Lokala arbetstidsavtal för lärare – råd och rekommendationer
- Hantering (principiell) av lokalkostnader i modellen för full kostnadsredovisning
- Hantering (principiell) av tidfördelning i modellen för full kostnadsredovisning
- Rekommendationer för att underlätta studenters möjligheter till rörlighet mellan olika lärosäten i Sverige
- Rekommendationer (reviderade) om samordnad antagning till engelskspråkiga magister och masterprogram som främst vänder sig till sökande utanför EU/ESS
- Rekommendationer angående ändring i tidsplaner för antagning inför antagningen 2009 (justering av sista kompletteringsdag med hänsyn till midsommarhelgen)
- Rekommendationer angående sökande från tredje land inför ht 2008. Medlemmarna valde dock sedermera att huvudsakligen inte följa denna rekommendation

Styrelsens förslag om rekommendationer avseende hantering av stipendier i utbildning på forskarnivå antogs inte av Förbunds församlingen.

Samtliga rekommendationer finns tillgängliga via förbundets hemsida.

Nätverk

a. Högskolans forum för redovisningsfrågor (HfR)

En redovisning från HfRs styrgrupp finns i bilaga 2.

b. IDAS

Under denna rubrik ryms programmet Kvinnligt Akademiskt Ledarskap Det har ordnat två seminarier. Det första var på temat Makt och kön. Det andra behandlade Kroppsspråk (ett interaktivt seminarium). Högskolelandskap i förändring, Möte med autonomiutredningen m.m. Respektive seminarium rymde knappt 50 deltagare.

Inom IDAS ryms också ett projekt om att leda i akademisk miljö 2020. Tre nätverk finns också i anslutning till IDAS, men där dessa i högre grad ordnar sin egen verksamhet med

visst administrativt stöd av förbundet, nämligen två nätverk för yngre administrativa ledare och ett för rektors- och förvaltningschefernas sekreterare.

c. Forum för bibliotekschefer vid universitet och högskolor

Forum för bibliotekschefer har träffats en gång per termin i Stockholm. Uppslutningen har varit mycket god. Forums styrgrupp har träffats 6 gånger under året. Forum har ett flertal arbetsgrupper, t.ex. Högskolans elektroniska publicering, Kvalitetsfrågor och utvärdering av bibliotekens verksamhet, Bibliotekens roll i utbildningen och pedagogisk utveckling, Gemensamma licenser till digitala informationsresurser, Bibliometri, Kompetensutveckling, Framtiden när det gäller katalogen: förvärv, katalogisering, registrering samt Utveckling och drift av gemensamma tjänster. En översyn av grupperna pågår. Bl a har en ny arbetsgrupp för framtidsfrågor tillsatts.

Existensen av Forum har stor betydelse i förhållande till SUHF, centralt men också lokalt på de enskilda lärosätena. Forum skapar större synlighet åt biblioteken inom högskole- och universitetsvärlden och samtidigt har medvetenheten om SUHF bland bibliotekens personal ökat. Inte minst har Forum varit också betydelsefullt för att tydliggöra SUHFs/Universitets- och högskolebibliotekens relationer till KB. Styrgruppen har nominerat ledamöter till KB:s expertgrupp för nationell statistik och expertgruppen för digitalisering och som nämnts ovan slöts en överenskommelse mellan SUHF och Kungl. biblioteket (KB) om samarbete och informationsutbyte inom området informationsförsörjning. Ett diskussionsforum på webben har inrättats.

Arbetsgrupper med huvudsaklig inriktning på sektorsinternt arbete **Grupper initierade 2008**

ALP-gruppen

Gruppen har i uppdrag att ta fram ett förslag till innehåll i ett ALP-program som SUHF övertar från HSV. SUHF har knutit Jean-Pierre Zune (HSV) till gruppen för att kunna utnyttja tidigare erfarenheter av programmet i modifieringsarbetet

Autonomiutredningen – läsargrupp

I syfte att ha god beredskap att diskutera implikationerna av Autonomiutredningens förslag för sektorn liksom att kunna organisera remissvar från sektorn på förslaget har presidiet tillsatt en så kallad läsargrupp som penetrerar varjehanda frågor i rapporten.

Akademiska hus

Gruppen skall bevaka utvecklingen av frågor kring Akademiska hus, bl.a. i samband med Autonomiutredningen,

Etik kring forskningsbidrag

En arbetsgrupp har tillsatts för att ta fram rekommendationer kring förhållingssätt till mottagandet av donationer och forskningsbidrag, inkluderande etikfrågor kring utlovade motprestationer.

Förhandlingar med Bonus Presskopia

Utbildningsdepartementet har medgivit att SUHF sköter förhandlingar om avtal med Bonus Presskopia och en grupp har utsetts för ändamålet. Gruppen har kommit fram till att frågan inte är akut och avvaktar lämpligt tillfälle.

Val till forskningsråden

Gruppen skall komma med förslag till en moderniserad hantering av valen till forskningsråden.

Expertgrupp för rankingfrågor

Behovet för styrelsen att ha tillgång till rådgivning i rankingfrågor har växt och en expertgrupp har bildats.

Framtida antagningslandskapet

Förbundets referensgrupp för NyA har tillsatt en underarbetsgrupp som skall diskutera hur det framtida högskolelandskapet kan te sig med avseende på potentiella studenter och hur antagningssystemet därmed bäst bör utformas.

Ordförandegrupp

En grupp bestående av fyra styrelseordföranden har tillsatts med uppdraget att se över de förslag avseende rektorers villkor som en arbetsgrupp lade fram till Förbundsförsamlingen i april 2008.

Rekommendationer kring översättning av svenska betygsskalor till ECTS-systemet

En inventering skall göras av hur ”svenska” betyg översätts till ECTS och om möjligt skall rekommendationer till harmonisering tas fram.

Grupper initierade före 2008

Förbundets framtida verksamhet

Arbetet behandlas under egen rubrik. Gruppens arbete är slutfört.

Hanteringen av stipendier

Förbundet har tillsatt en arbetsgrupp med uppdraget att ta fram en modell för hur finansiärer kan bekosta försörjning för forskarutbildade utan att använda stipendieformen, dvs att få rekommendationer till överenskommelser mellan finansiärer och lärosäten. Gruppen slutförde sitt uppdrag under 2008.

Expertgrupp för kvalitetsarbete

Förbundsförsamlingen i Sundsvall tog när man fattade beslut om verksamhetsinriktningen för 2008 i princip beslut om att tillsätta en arbetsgrupp som dels skall verka för erfarenhetsutbyten när det gäller utvärderingar av såväl administration som utbildning och forskning. Gruppen skall dessutom ta fram kriterier för utvärdering av faktisk kvalitet i utbildning och inte enbart förutsättningarna för kvalitet. Gruppen har under året bedrivit ett omfattande arbete och delar av gruppen har varit hårt engagerade i den departementsgrupp som diskuterat utvärderingsmodeller med sikte på kvalitetsfördelade utbildningsresurser.

Genomlysning av högskoleverkets utvärderingar

En arbetsgrupp har studerat processen för högskoleverkets genomförda utvärderingar och den kritik som framförts mot dessa. Gruppens arbete diskuteras under separat rubrik ovan.

Arbetsgrupp för samordning av arbetet med lokala arbetstidsavtal

En undergrupp till Arbetsgivargruppen tillsattes under 2007. Dess uppdrag var att med respekt för lokala förhållanden stimulera till en samordning av utformningen av lokala arbetstidsavtal. Gruppen har kommit med förslag till råd och rekommendationer vilka antogs vid Förbundsförsamlingen i Lund. Gruppens mandat har därmed upphört men Förbundet har uppdragit åt Jan-Erik Ögren att tillsammans med ytterligare några personer erbjuda råd i lokala diskussioner av arbetstidsavtal.

Arbetsgruppen för full kostnadstäckning med undergrupper

Frågor inom dessa gruppers ansvarsområde diskuteras under egen rubrik ovan

Arbetsgivargruppen

Arbetsgivargruppens arbete under 2008 har fokuserats på Befattningsutredningens

betänkande, uppföljningen av löneavtalet 2007 samt frågan om universitetslärares arbetstider. SUHF:s remissvar på Befattningsutredningen förbereddes av gruppen. Inga resultat av vare sig utredningen eller remissvaren har hittills redovisats.

De lokala lönerrevisionerna har kontinuerligt följts men inte föranlett några uttalanden eller åtgärder från gruppens sida. En iakttagelse som dock oroar är att lönenivåerna som regel ligger väsentligt över den kompensation som ges för löne- och prisomräkning.

Expertgruppen för studieadministrativa frågor

Gruppen ansvarar inom förbundet för hantering av studieadministrativa frågor som tillträde till högskoleutbildning, utfärdande av examina, strategiska frågor kring behörighet och urval m m. Genom undergrupper ansvarar också gruppen ytterst för framtagandet av behörighetshandböckerna som produceras av Verket för högskoleservice (VHS). Gruppen har omfattande kontakter med VHS och Högskoleverket. Gruppen arbetar när behov föreligger. Beröringspunkter i verksamheten finns med Referensgruppen för NyA, och därför finns visst överlapp i bemanningen i de båda grupperna.

Under året har Expertgruppen tagit fram en rekommendation om åtgärder för att underlätta studenters rörlighet mellan lärosäten i Sverige, vilken fastställdes av Förbunds församlingen i november. På förslag från Expertgruppen antog styrelsen i oktober reviderade rekommendationer om antagning till engelskspråkiga magister- och masterprogram som riktar sig till sökande i tredje land. Under hösten utarbetades två förslag till rekommendationer som skickades på remiss bland medlemmarna för eventuellt beslut under 2009, dels en om bedömningar av reell kompetens som ersättning av 25:4-regeln, dels en om reviderade anmälningstider från läsåret 2010/2011.

Expertgruppen lade under 2008 mycket energi på antagningsfrågor, framför allt kring uppföljning av den gemensamma antagningen till masterprogram och hanteringen av sökande från tredje land. De rekommendationer om antagning som utarbetades under våren visade sig på grund av det rådande rättsläget mindre lämpliga att följa, och arbetet med att ta fram alternativa lösningar har fortsatt kontinuerligt under hösten och vintern.

Expertgruppen har under året hållit tre seminarier, ett om studenternas nationella rörlighet, ett om reell kompetens som ersättning av 25:4-regeln och ett om sekretessfrågor. Seminarierna har syftat till att på respektive område identifiera problem och lösningar och därmed bidra till underlag för arbetet att bidra med underlag till rekommendationer eller annat vidare arbete.

Referensgruppen för NyA

SUHF:s referensgrupp för antagningssystemet NyA är kontaktorgan för VHS och ska bistå myndigheten med synpunkter och råd. Gruppen formulerar och sammanfattar sektorns synpunkter till VHS avseende behov av systemutveckling, kostnadsnivåer och finansiering av dessa. Arbetet under 2008 rörde till stora delar uppföljning av den gemensamma masterantagningen samt hanteringen av sökande från tredje land. Inom gruppen har även förts en dialog med myndigheter som på olika sätt har beröring med antagningsfrågor. T.ex. har gruppen diskuterat prismodellen för tjänsterna inom NyA med VHS, hanteringen av visumansökningar med Migrationsverket, och ansvaret för och innehållet i webbsidan studera.nu med Högskoleverket. En arbetsgrupp tillsattes under året med uppgift att undersöka "Det framtida antagningslandskapet och dess behov av systemstöd". Slutrapport från detta arbete kommer under våren 2009.

Förbundet genomförde en s.k. retreat för ett femtontal rektorer vid Hovs Hallar i maj. Arrangemanget blev uppskattat och en upprepning på annan plats planeras för 2009.

Förbundets egen utveckling

En omfattande genomlysning av vad förbundet skall prioritera för verksamhet och vad man skall avstå ifrån har gjorts av en särskild arbetsgrupp under ledning av vice ordföranden Agneta Stark. Vid presentationen vid förbundsårsamlingen i Lund vann förslagen om vilka förbundet skall koncentrera sig på stort gehör. Frågor av principiell art som rör få eller alla skall kunna tas upp av förbundet, medan däremot det inte är aktuellt att ta på sig driften av ett antal personnätverk där inte sektorssamordning mot yttre part så kräver. Förbundsårsamlingen återremitterades frågan om förbundets arbetsformer, organisation av grupper osv till styrelsen för precisering. Detsamma gällde frågan om ett föreslaget namnbyte.

I huvudsak kan dock sägas att det nuvarande arbetet rönt stort förtroende och behovet av en utökning av kapaciteten att ta hand om varjehanda frågor på central nivå betonades. Resurser avsattes för en utökning av kansliet från tre till fem personer.

Vad gäller utvecklingsarbetet för förbundets egen utveckling, så utvecklas arbetsformer ständigt. Det gäller såväl administrativa delar med ökade inslag av elektronisk hantering men också styrelsens sätt att sammanträda via dator. I ökad utsträckning tillförs de olika arbetsgrupperna en ämnessakkunnig sekreterare. Behovet av arbetsgrupper för olika teman ses kontinuerligt över

Styrelsens interna arbetsformer diskuteras i termer av vilka frågor som presidiet själv kan avgöra och vilka principiella frågor som styrelsen själv måste avgöra. Även formerna för styrelsesammanträdena omprövas. Antalet seminarier som förbundet arrangerar synes öka mot bakgrund av bedömningen att det är ett gott sätt att erbjuda samtalsarenan.

Internationell utveckling

Avgifter

Frågan om avgifter för sökande till utbildning som kommer från utanför EU/ESS diskuteras flitigt i sektorn. Meningarna om fördelarna med detta är delade. Emellertid finns utöver policyfrågorna åtskilliga praktiska frågor som måste klaras av. Utbildningsdepartementet har givit uppdrag åt Högskoleverket och Internationella programkontoret att sätta upp ett Forum för internationalisering där olika frågor i anslutning till internationalisering och kommande proposition kan diskuteras. SUHF deltar med fyra personer – presidiet och Karin Röding, medan övriga aktuella myndigheter och organisationer deltar med två var. Frågan kommer att bli högaktuell under 2009 när den aviserade Internationaliseringspropositionen har lagts.

Bolognaprocess

Fredrik Andersson, kansliet, ingår i den informella Nationella Bologngruppen tillsammans med personer från Utbildningsdepartementet, SFS, HSV, SULF och gruppen Nationella Bolognaexperter (inom Internationella programkontoret, omnämnd ovan).

EUA har genomfört ett större projekt som innefattar jämförelser mellan etableringen av masterutbildningar i olika europeiska länder. SUHF har deltagit i planeringen av en svensk del och utsett Eva Åkesson, LU, att vara nationell expert vid expertbesöken på Malmö högskola och Göteborgs universitet.

Sjunde ramprogrammet

Inom Utbildnings- och kulturdepartementet finns ett samarbetsorgan (Programkommittén) där framstegen i förberedelserna diskuteras med företrädare för ansvariga svenska myndigheter. Kåre Bremer och Agneta Bladh ingick som förbundets representanter i detta organ. Gruppen har omorganiserats under 2008.

Vetenskapsrådet ansvarar för en referensgrupp till programmet People, som bl.a. innehåller en fortsättning på Marie Curieprogrammet. Generalsekreteraren ingår i denna referensgrupp.

EUA

Organisationens arbete i Council har i stor utsträckning varit fokuserat på organisationens nya stadgar, där knäckfrågan har varit vilka medlemskriterier man skall ha. Organisationens ledning och merparten medlemmar bejaktar en mer deskriptiv definition av universitet än det tidigare, då forskarutbildning var ett avgörande krav. Det förslag som kom till avgörande omröstning våren 2008 innehöll kriterier om att man skall ha forskningsbaserad utbildning på två av Bolognacyklerna m.m. Under senare del av året har kriterierna börjat tillämpas på inval av nya medlemmar. I EUA:s styrelse är Christina Ullenius en av två vice ordföranden. Hon är ordförande i valberedningen och i den arbetsgrupp som diskuterar ansökningar från nya medlemmar. Sverige har relativt sett flest medlemmar i organisationen. Samtliga svenska lärosäten med forskarutbildningsrätt är medlemmar.

SUHF:s ordförande och generalsekreterare har deltagit aktivt i EUA:s arbete genom deltagande i Council möten i Bryssel, Barcelona och Rotterdam. Några gånger har ordföranden uppdragit åt andra styrelseledamöter att delta i hans ställe. Bengt Karlsson har under året deltagit i arbetet i generalsekreterarnätverket i anslutning till EUA:s Councilmöten. Skriftliga kommentarer har avgivits kring *Bologna past 2010*. Dessutom har enkäter om svensk autonomi m.m. besvarats.

Utöver stadgefrågor har under senare tid har även forsknings- och forskarutbildningsfrågorna kommit att stå mer i fokus. Utbildningsfrågorna och genomförandet av Bolognaprocessen är fortfarande centrala och ytterligare en Trends-rapport förbereds. SUHF har spritt enkäter till samtliga medlemmar. EUA diskuterar ALEHO-undersökningen med OECD i kritiska ordalag, är mycket aktivt i *European Register for Quality Assurance Agencies* och deltar i åtskilliga diskussioner med kommissionen.

EUA har en arbetsgrupp för frågor om vetenskaplig publicering. Lars Björnshauge är medlem av den arbetsgruppen. I en grupp om forskningsfinansiering är Mats Ola Ottosson en av ledamöterna.

SUHF har genom EUA erbjudits att nominera medlemmar till European Research Councils styrkommitté (Gunnar von Heijne, SU, och Inger Cramling Samuelsson, GU) och till EIT:s Governing Board (Gunilla Jönsson, LU).

SUHF har nominerat Christina Ullenius till EUA:s valberedning och rektorn vid Århus universitet Lauritz B Holm Nielsen som kandidat till EUAs styrelse (fyllnadsval). Förbundet har under hösten stött nomineringar till ordförandepost (Sjibold Noorda) och styrelseledamot (Krista Varantola) men inte gjort egna nomineringar.

NUS och nordiskt arbete

SUHF är en av de fem medlemmarna i Det nordiska universitetssamarbetet (NUS). De nordiska rektorskonferenserna får där tillfälle att diskutera utbildnings- och forskningspolitiska spörsmål i ett jämförande perspektiv, att diskutera en samordning av sina ställningstaganden inom i första hand EUA och att hantera frågor som Nordiska ministerrådet aktualiserar. NUS har ett sekretariat som vandrar mellan medlemmarna. Under 2008-9 är det Danmark som är ansvarigt för detta. Från 2010 tar Sverige över. I styrelsen ingår respektive lands ordförande och generalsekreterare samt formellt ordförande för NUAS, det nordiska universitetsadministratörssamarbetet. SUHF innehar vice ordförandeposten i NUS.

Under året har 4 styrelsemöten genomförts. Frågorna har bl.a. varit på vilket sätt NUS kan samverka med de politiska nordiska organen, finansiering av Nordforsk, osv. NUS ordnade

tillsammans med IMHE en lyckad konferens på Island i juni 2008 på temat *Does Size Matter?* med ett stort internationellt deltagande.

NUS har rätt att föreslå tre representanter till Nordforsks styrelse. Göran Sandberg ingår i Nordforsk på NUS-mandat.

Inför Märkesåret 2009 och hågkomsten av Finlands avskiljande från Sverige har förbundet approcherats av Hanaholmen i Helsingfors och av Dan Brändström för deltagande och förberedande av ett antal evenemang. Förbundet har deltagit i preliminära diskussioner med deklarerat att man inte vill stå som arrangör för något evenemang. I dessa diskussioner har Agneta Stark, Agneta Bladh, Ingegerd Palmér och Bengt Karlsson deltagit. Pam Fredman har deltagit i preliminära diskussioner som avser vad svensk-finska ministrar bör diskutera när de träffas med anledning av Märkesåret.

Medlemmar 2008

Blekinge tekniska högskola
Chalmers tekniska högskola
Danshögskolan
Dramatiska Institutet
Ersta Sköndal högskola
Försvarshögskolan
Göteborgs universitet
Handelshögskolan i Stockholm
Högskolan Dalarna
Högskolan i Borås
Högskolan Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan i Jönköping
Högskolan i Kalmar
Högskolan i Skövde
Högskolan Kristianstad
Högskolan Väst
Högskolan på Gotland
Gymnastik- och idrottshögskolan
Karlstads universitet
Karolinska Institutet

Konstfack
Kungl. Tekniska högskolan
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan
Linköpings universitet
Luleå tekniska universitet
Lunds universitet
Malmö högskola
Mittuniversitetet
Mälardalens högskola
Operahögskolan
Röda Korsets högskola
Sophiahemmet högskola
Stockholms universitet
Sveriges Lantbruksuniversitet
Södertörns Högskola
Teaterhögskolan i Stockholm
Umeå universitet
Uppsala universitet
Växjö universitet
Örebro universitet

Sveriges universitets- och högskoleförbund – strategi 2006-2008

Syfte

Förbundets syfte formuleras i stadgarna enligt följande: ”Förbundet erbjuder universitet och högskolor en gemensam arena för diskussioner och åtgärder. Det har till syfte att främja samråd och samverkan mellan universitet och högskolor och att agera i frågor av gemensamt intresse. Förbundet verkar för att universitet och högskolor ges goda ekonomiska och organisatoriska förutsättningar och därigenom kan bidra till att stärka demokratin och välbefinnandet i Sverige. Det arbetar i förhållande till statsmakter och andra organisationer i Sverige, liksom i förhållande till organisationer i Norden, Europa och världen i övrigt.

Förbundet arbetar genom framställningar, rekommendationer och uttalanden. Det initierar och genomför utredningar och liknande verksamheter.”

Detta innebär att SUHF har till uppgift att åstadkomma en bred samhällelig förståelse för betydelsen av forskning, konstnärligt utvecklingsarbete och högre utbildning och skall arbeta för att få genomslag för sektorns åsikter i den allmänna debatten, hos beslutsfattare i olika organisationer. SUHF skall vara det centrala samarbetsorganet för svenska universitet och högskolor såväl i interna samarbetsfrågor som för frågor gentemot myndigheter och andra organisationer. SUHF skall ta initiativ till samverkan i de frågor där medlemmarna gemensamt kan bli en betydligt starkare aktör i frågor av gemensamt intresse än om var och en av medlemmarna agerar självständigt. SUHF skall också verka för enhetligt förhållningssätt i de frågor där det gagnar kvalitén i universitets- och högskolesektorn och medlemmarnas interna arbete. SUHF skall också arbeta internationellt.

SUHF:s arbete under perioden 2006-2008 skall ha följande inriktning:

Internt i sektorn skall förbundet verka för en positiv utveckling genom att identifiera frågor som är centrala för sektorn och också ta fram underlag för att påverka diskussionen till en positiv utveckling när det gäller

- högskolornas framtida organisationsform och övriga statliga styrningar och regleringar
- principiella förutsättningar för arbetsfördelning och fördjupade samarbeten mellan lärosäten liksom för lärosätenas profilerings- och strategiarbeten vad avser forskning och utbildning. Sitt faktiska profileringsarbete är det enskilda lärosätets sak.
- rektorers och UoH-ledningars arbetsvillkor, inklusive vad som karakteriserar rektorsuppdraget
- antalet kvinnor i UoH-ledningarna
- medlemmarnas kunskaper om utvecklingen i olika frågor, företrädesvis baserad på forskning om sektorns verksamhet

Mot svenska myndigheter och organisationer och allmänhet skall förbundet

- skapa större kunskap och förståelse för hur svenska högskolor och universitet fungerar och deras situation samt dess roll för att tillgodose samhällets behov av utbildning och forskning
- etablera en strategi för hur informationen bäst skall spridas för att fylla sitt syfte
- förbättra insikten om lärosätets egen roll i det forskningsstrategiska arbetet
- synliggöra behoven av långsiktighet i finansieringen samt verka för att finansieringsnivån är adekvat för givna uppdrag
- verka för att principen om full kostnadstäckning blir fullt förstådd och tillämpad
- etablera sig som rådgivare till regering och riksdag i högskolefrågor

Internationellt skall förbundet

- vara den självklara kontaktpunkten gentemot svenska UoH i övergripande principiella diskussioner om internationella engagemang och i de sammanhangen betona Nordens och Europas roll i ett globalt perspektiv
- bidra, genom EUA och på andra sätt, till att synen att satsningar på högre utbildning och forskning är fundamental för att uppnå ambitionerna om ERA och EHEA, samt att där så kan ske verka för ett samlat gemensamt nordiskt agerande genom t.ex. NUS.i dessa frågor.

Verksamhetsberättelse för Högskolornas forum för Redovisningsfrågor kalenderåret 2008

Högskolornas forum för redovisningsfrågor (HfR) är ett samarbetsorgan för universitet och högskolor. HfR, har SUHF:s uppdrag att genom seminarieverksamhet och projekt utveckla god redovisningssed inom högskoleområdet, att diskutera principer och utföra tolkningar av redovisningens innehåll och att utgöra samtalspartner gentemot departement och myndigheter i redovisningsfrågor. HfR har under 2008 även uppdraget att hjälpa till med implementeringen av den modell för redovisning av direkta och indirekta kostnader som beslutades vid SUHF:s förbundsårsamling november 2007. I Forums uppdrag ingår också att uppmärksamma förbundets ledning på frågor i vilka remisser eller andra skrivelser bör avges eller rekommendationer utfärdas. Styrgruppen tar fram underlag till sådana yttranden. Styrelsen beslutar om den slutliga formuleringen av sådana skrivelser.

Verksamheten bedrivs framförallt genom konferenser i nära samarbete med ESV, HSV och RiR. Vidare sker samverkan med utbildningsdepartementet i frågor inom redovisningsområdet.

Inom HfR har ett redovisningsråd instiftats. Rådets uppgift är att tolka regler och föreskrifter som utges av regeringen och ESV i syfte att underlätta för sektorns myndigheter. Rådet skall utveckla och verksamhetsanpassa externa redovisningskrav. Rådet skall även medverka i besvarandet av remisser, som ställs till lärosätena, avseende ekonomistyrning. Rådet har också uppdraget att hjälpa till med införandet av den modell för redovisning av direkta och indirekta kostnader som beslutades vid SUHF:s förbundsårsamling november 2007.

Ledamöter i styrgruppen 2008-2010

Lars Burstedt, Handelshögskolan i Stockholm, sammankallande, Gunilla Annerstedt, Göteborgs universitet, samordnare, Christina Adolfsson, Umeå universitet, Britt-Marie Bergman, Högskolan i Jönköping, Carl-Henrik Bonde, Malmö högskola, Claes Falk, Uppsala universitet, Olle Häggbom, Örebro universitet, Björn Magnusson, Mälardalens högskola och Ann-Kristin Mattsson, Lunds universitet.

Konferensverksamhet

HfR har under 2008 genomfört tre nationella konferenser, en utbildningskonferens den 11 mars, Westmanska Palatset, Stockholm samt de sedvanliga tvådagarskonferenserna den 8-9 maj på Loka Brunn och den 20-21 november på Lejondals Slott. Vid konferenserna har ett 90-tal personer deltagit där näst intill alla universitet och högskolor varit representerade. Från ESV, HSV och Riksrevisionen har ett flertal personer deltagit. Vid de två senare tillfällena har Utbildningsdepartementet informerat om nyheter inom området. Även externa inbjudna föreläsare har medverkat.

Utbildningskonferensen i Stockholm hade temat *Framtidens ekonomi- och verksamhetsstyrning i den svenska högskolan*. Det var första gången HfR anordnade en endagskonferens med syfte att nå ut till en vidare krets än de som vanligtvis kommer på HfRs konferenser.

Syftet uppnåddes också, utöver den krets som vanligtvis deltar vid HfRs arrangemang medverkade även högskoleledningar och andra med intresse för styrningsfrågor.

Konferensen på Loka Brunn hade som tema verksamhetsstyrning. På programmet stod Jan-Eric Furubo, Finansdepartementet, som redogjorde för regeringens styrning av sin förvaltning, advokat Anders Stening gav sin syn på högskolans juridiska ställning och professor Carl-Jan Granqvist som beskrev hur man tar sig från vision till verklighet – en fråga om planering. Aktuella frågor från Utbildningsdepartementet presenterades. Riksrevisionen redogjorde för erfarenheterna från 2007 års revision. En presentation av det fortsatta arbetet med den nya modellen för redovisning av indirekta kostnader fanns också på programmet.

Konferensen på Lejonalds Slott tog upp för sektorn aktuella ämnen. Peter Honeth och Eva Svensson från Utbildningsdepartementet skulle ha redogjort för aktuella propositioner mm, de ersattes i sista stund av Max Kesselberg. ESV rapporterade om nya regler och om förordningen om intern styrning och kontroll. Riksrevisionen gav även sin syn på konsekvenserna av den förordningen samt informerade om samordnad revision. Representanter från Linnéuniversitetet berättade om den förändringsprocess de genomgår när två högskolor blir en. Redovisningsrådet informerade och gav en lägesrapport avseende arbetet med införandet av den nya modellen för redovisning av indirekta kostnader. Högskoleverkets informerade avseende den ekonomiska statistiken. ESV beskrev hur arbetet med införandet av e-handel och inköpsstöd. Konferenserna har planerats och letts av styrgruppen.

Inriktningen av konferenserna har bestämts med utgångspunkt i deltagarnas förslag samt aktuella frågor inom högskolesektorn. Konferenserna har förberetts av personer från ovan nämnda styrgrupp och deltagare från andra universitet och högskolor, Utbildningsdepartementet, ESV, Riksrevisionen och HSV. I genomförda utvärderingar har deltagarna uttryckt stor uppskattning av genomförda konferenserna, i synnerhet gällande konferensen på Loka Brunn.

Utvecklingsbanken som presenteras på SUHF:s webb-plats har avstannat. Idén är god men om utvecklingsbanken ska vara kvar behöver den för att bli uppdaterad intensivt marknadsföras vid HfRs arrangemang.

HfR:s redovisningsråd

I mars 2007 ställde sig förbunds församlingen bakom grunderna i rapporten *Redovisning av indirekta kostnader vid universitet och högskolor* som avlämnades av SUHF:s dåvarande arbetsgrupp för full kostnadstäckning. En handledning till modellen arbetades också fram. Redovisningsrådet fick uppdraget att bistå universitet och högskolor med införandet av den redovisningsmodell som beslutades. Under 2008 har två utbildningsdagar avseende den nya modellen hållits i Stockholm (en utbildningsdag hölls redan i december 2007) och resurspersoner har under året funnits till förfogande för lärosäten i behov av stöd. För att undersöka hur implementeringsarbetet utfallit har två enkäter genomförts under året. Resultatet av dessa har tillsammans med annan information presenterats på konferenserna på Loka Brunn och Lejonalds Slott.

Redovisningsrådet består under 2008-2010 av följande personer: Christina Adolfsson, Umeå universitet, Gunilla Annerstedt, ordförande, Göteborgs universitet, Louise Pålsson, Karlstads universitet, Petter Schönborg, Högskolan i Borås, Lars Thorell, Sveriges lantbruksuniversitet och Niklas Wester, Stockholms universitet

Adjungerade i arbetet med OH modellen;
Ann-Kristin Mattsson, Lunds universitet, Sonja Hellström, Luleå tekniska universitet och
Hans-Göran Gustafsson, Göteborgs universitet.

Representation i andra organ, uppdrag mm

HfR har representanter i andra samverkansorgan. I ESV:s redovisningsråd medverkar Ann-Kristin Mattsson. I ESV:s ekonomichefsråd samt Akademien för ekonomistyrning i staten medverkar Claes Falk.

Verksamhet under år 2009

Utöver de sedvanliga vår- och höstkonferenserna planeras ett fortsatt arbete kring modellen för redovisning av indirekta kostnader. Det kommer att bedrivas i form av fortsatt implementeringsstöd till universitet och högskolor. Redovisningsrådet har även ombetts att samla in och sammanställa uppgifter avseende indirekta kostnader enligt den nya redovisningsmodellen för alla lärosäten.

Ekonomi

HfR:s verksamhet finansieras via deltagarnas avgifter, bidrag från styrelsen avseende arbetet med den nya redovisningsmodellen och ett planerat ianspråktagande av eget kapital. Kostnaderna för årets verksamhet, främst konferensverksamhet, har uppgått till 520 tkr (608 tkr har fakturerats lärosätena). För arbetet med OH-modellen överfördes 200 tkr till HfR från styrelsen och 19 tkr har fakturerats lärosäten för ianspråktagande av resurspersoner. Ersättning har betalats ut till resurspersonernas lärosäten med 130 tkr.

Stockholm den 14 januari 2009

Lars Burstedt
Ordförande